

**Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі
Түркістан облысы Сарыағаш қаласы
ЖШС «Нұр-Асыл 2015» бөбекжай балабақшасы**

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде 2022-2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған
іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Балалар балабақша, балабақша қызметкерлері туралы өз білімдерімен белісі алады. Балабақшага, ондағы достарына сүйіспеншілік пен сыйластыққа танытады. Балабақша туралы алған білімдерін кеңейтуге ықпал ететін ойын жағдаяттарын орындаі алады.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына3 рет)	<p>1. Тапсырманы орындаі отырып, сапқа тұру, жүрү Бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа жүгіру. Жылдамдық және ептіліктерін. Еденде жатқан екі жіптің үстімен тіке жүруді. Қос аяқпен секіруге (аяқ бірге-аяқ алшак) үйрету.</p> <p>2. Сапқа тұру, жүрү . Бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа жүгіру. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру . Орындықтан қойылған тақтайшалар аттап жүруді үйрету. Қос аяқпен секіруге (аяқ бірге- аяқ алшак) жаттықтыру.</p> <p>3. Сапқа тұру, жүрү. Бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа жүгіру. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру. Орындықтан қойылған тақтайшалар аттап жүруді жаттықтыру. Шенберге тұрып, кішкентай допты жоғары лақтыру, оны қағып алууды бекіту.</p> <p>1. Қыска адымдар жасап жүрү . Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Бір орында тұрып қос аяқпен жіптен секіруді үйрету. Жан-жаққа еңбектеп жүруді үйрету.</p> <p>2. Қыска адымдар жасап жүрү. Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Бір -біріне қарама қарсы тұрып допты дом3. Қыска адымдар жасап жүрү . Бір бағытта бүкіл топпен жүгіру. Бір орында тұрып қос аяқпен жіптен секіру жаттықтыру. алатуды үйрету. Жан -жаққа еңбектеп жүруді жаттықтыру.</p> <p>1. Бір колонада жүрү. Алан бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Тіке жолмен еңбектеп жүрү. Бір- біріне қарама- қарсы отырып допты домалатуды үйрету.</p> <p>2. Бір колонада жүрү. Алан бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Қол белде еденде жатқан жіптің үстімен жүрү үйрету. Қос аяқтап текшіні аттап, алға секіруді үйрету.</p> <p>3. Бір колонада жүрү. Алан бойынша баяу жүгіру 2,5мин. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту.</p> <p>Қол белде еденде жатқан жіптің үстімен жүруді жаттықтыру. Бір- біріне қарама- қарсы отырып допты домалатуды бекіту.</p> <p>1. Жүрү тұрларі жан-жаққа шыбырап жүрү.</p> <p>Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шыбырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру. Аяқтың үшімен жіптің үстімен жүруді үйрету. Қос аяқпен алға секіріп жүруді үйрету.</p> <p>2. Жүрү тұрларі жан-жаққа шыбырап жүрү.</p> <p>Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шыбырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру. Қос аяқпен алға секіріп жүруді жаттықтыру. Допты домалатуды үйрету.</p> <p>3. Жүрү тұрларі жан-жаққа шыбырап жүрү.</p> <p>Бір-бірден тізбекпен жүгіру жан- жаққа шыбырап жүгіру. Спортқа деген қызығушылықтарын арттыру. Допты домалатуды жаттықтыру. Тіке жолмен еңбектеп жүруді үйрету.</p>

Коммуникативкі дагыларды дамыту	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуда жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік көрді кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атаптарын, олардың белгітері мен белшектерін сөйлеуде қолдану.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы Сөйлемдердің сөздердің байланыстыруға, көмекші сөздердің дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдердің жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге катысуға баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p>
	Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлдендерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, кыска өлдендерді, санамақтарды жатқа айтуда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауда, кейіпкерлеріне жанашырылған танытуға баулу.</p>
	Қазақ тілі аптасына 1 рет	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыңдауда заттармен құбылыстар, оқигалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауда мүмкіндік беру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Қоршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атаптарын білдіретін сөздердің түсініу және атап дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктеуден, тәуелден, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылаудың қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бүйректың сөйлемдер мен жауап беруге мүмкіндік беру</p>
Танымдық және зияткерлік дагыларды дамыту	Математика негіздері	<p>Жиын: Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру.</p> <p>Сан, санау. 2-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атап, сандарды реті бойынша атап атап «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атап, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру.</p> <p>Шама: Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені бойынша екі затты салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигурандар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, ушбұрыш, төртбұрыш) танып атап білуге үйрету.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтауда, берілген бағытта қозғалу (алға -артқа, онға -солға, жоғары -төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік боліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері туралы ұғымдарын кеңейту</p>
Шығармашылық дагыларды зерттеу	Сурет салу	<p>Коршаған ортадағы әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға қызығушылықты дамыту.</p> <p>Қазақ халқының сәндік –қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.</p>

	Мұсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеу. Балалардың көлемді пішіндер мен карапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу.
	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гулдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді жапсыру дағдыларын қалыптастыру.
	Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, болшектерді көлдененін орналастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарга, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи материалдардан жасалған бұйымдары мен таныстыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдаң, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
	Музыка (аптасына1рет)	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру,музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аланадамай соңына дейін тыңдау). Эн айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру Музыкалық-ыргакты қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ыргакты жүріспен беру.</p> <p>Билер.</p> <p>Әуенниң көңілді сипатын қабылдауға үйрету,</p> <p>Женіл,ыргакпен қозғалу;жүппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Би қимылдарын,ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен).</p>
Әлеуметтік-эмоционалды дарыларды қалыптастыру	Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Оның өсүі мен дамуы, ейткені, бүгіні және болашағы туралы түсініктерді қалыптастыру («Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін, мен ересек боламын»). Мектеп туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (мектепке баруға ынталын, қызығушылығын арттыру). Өзінің атын,тегін, жасын, жынысын атаяй білуге үйрету, өзін құрметтеуге, өз қадір-қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру.</p> <p>Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге камқорлық жасауға, отбасын,отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімеледеу, өзінің жақындарына мактаныш сезімін білдіру.</p>

Тәрбиеші: К.Мусабаева
 Әдіскең: Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Қазан айы, 2022-2023 оқу жылы

Максаты: балалардың сәбек тәрбиссінің негізгі міндетті сәбілік шақтан бастап оларды қарапайым сәбек дағдыларына баулу және балалардың сәбескес дұрыс көзқарасын қалыптастыру. Еңбек тәрбиесі қоғам мүддесі үшін сәбек ететін жан-жақты дамыған адам даярлау мақсатында бағытталады. Күнделікті тәрбиеде саяси-идеялық, адамгершілік, сәбек тәрбиелерін кисынды бірлікте жүргізе отырып, тәрбиенің өзге салаларын да іске асыру міндетті қойылады.-катаинас пен оларға деген сүйіспеншілік сезімдерін жеткізіпбаяндайды

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Дене шынықтыру (аптасына3 рет)</p>	<p>1.Екі жілтің ортасымен журуді үйрету. Қос аяқты қозғалып секіруді жаттықтыру. Балалар тепе – тендік сақтау үйрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбиеу.Ойын барысында ынтымактастыққа баулу; жылдамдық және ептіліктерін дамыту.</p> <p>2.Допты қақпашаға қашықтығы (3м) домалатуды, қойылған гимнастикалық тақттайшаның астымен еңбектеп ету үйрету. Дене түзілісін бақылау. Тыс уақытта да ойнауга болатын бірнеше қымыл – қозғалыс ойындарын үйрету; ойын ережелерін сактау.</p> <p>3.Екі жілтің ортасымен журуды үйрету. Қос аяқты қозғалып секіруді жаттықтыру. Балалар тепе – тендік сақтау үйрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбиеу.Ойын барысында ынтымактастыққа баулу; жылдамдық және ептіліктерін дамыту</p> <p>1.Нұсқауышының белгісі бойынша токтап жүргізу және жүгіруге үйрету. Еңбектеп жүру мен жілтің астынан өтуді көзектестіріп орындауды үйрету;қолды белгे қойып,арқаның үстімен журуді үйрету; тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту.Ойын ережелерін сақтауға үйрету</p> <p>2.Бір катармен жүру, арқандарды аттап журуды жаттықтыру. Жан – жаққа шашырап жүру және жүгіру түрлерін үйрету. Қолды белгे қойып,арқаның үстімен журуді бекіту. Бір-біріне қарама-карсы тұру, допты бір-біріне лактыруды үйрету,белгіге назар аударып, жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру; лактыруды жетілдіру.</p> <p>Бір катармен жүру, арқандарды аттап жүру және арқанды аттап жүгіруді жаттықтыру.</p> <p>3.Қолды белгеле қойып,арқаның үстімен журуды, еңбектеп жүріп және жілтің астынан өтуді бекіту. Балаларда жүппен жүру, тізelerін көтеріп жүгіру дағдыларын бекіту; Қозғалыс белсенділігінің уақытын көңілдіріп жүрету. Тепе-тендік сақтау қабілетін дамыту.</p> <p>2.Бір орында тұрып секіріп айналуды бекіту. Кеглидін арасымен жыланша допты домалатуды үйрету. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту.Қозғалыс белсенділігінің уақытын көңілдіріп жүрету. Еңбектеу кезінде кол мен аяқтың қимылдарын үйлестіре білуге, Берілген белгіге көңіл аудару, қымыл- қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру.</p> <p>2.Жатқан жілтің үстімен қапшықшаны басына қойып журуды үйрету. Тепе – тендік сақтау қабілетін дамыту. Басымен допты итеріп, еңбектеп журуді (кашық-3-4м) бекіту. Ұсақ сезім мүшелерін дамыту.</p> <p>Достық карым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмөлшері мен ептіліктерін дамыту.</p> <p>3.Жатқан жілтің үстімен қапшықшаны басына қойып журуді, допты алға домалатып, доптың артынан жүгіруді бекіту. Негізгі қасиеттерді- шапшандық, ептіліктерін дамыту.Қымылды белгілі тәсілмен, белгіленген бағытта нұсқау бойынша бастап, орындал, аяқтауға тәрбиелеу. Музыкаға деген әсерленушілік сезімін бекіту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау.</p>	

	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызып дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу карқынын езгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен көңейту, аталған заттардың колданылуы аясы туралы балалар мен талқылау.</p> <p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, енбек әрекетін білдіретін етістіктер мен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдер мен байланыстыруға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуда үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p> <p>Түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда үйрету.</p>
<p>Көркем әдебиет</p>	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, қыска өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтау. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру.</p>
<p>Қазақ тілі Алтасына 1 рет</p>	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызып дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу карқынын езгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен көңейту, аталған заттардың колданылуы аясы туралы балалар мен талқылау.</p> <p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, енбек әрекетін білдіретін етістіктер мен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдер мен байланыстыруға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әңгіме айтуда үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету.</p> <p>Түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда үйрету.</p>
	<p>Математика негіздері</p> <p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, қыска өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтау. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру.</p>

Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталаң салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу.</p> <p>Заттардың көлемі бойынша аракатынын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа.</p> <p>Балалардың гүлдер, коршаган заттар мен табигат объектілерінің түстерімен ренктері туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Қоңыр, кызылт сары, ашық жасыл реңктер мен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғакты түрде бояу.</p> <p>Коршаган органдың әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-колданбалы өнерге қызығушылықты дамыту.</p> <p>Дөңгелек, шаршы пішіндегі казақ оюларының элементтерін: «қызғалдақ», «ирек», суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактау.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сактау.</p>
Мұсіндеу	<p>Әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу.</p> <p>Бірнеше беліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндегі казақ оюларының элементтері мен безендірүү.</p> <p>Кескішті колдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бүйімді безендіруге ынталандыру</p>
Жапсыру	<p>Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру.</p> <p>Тұзу сыйық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиоды үйрету.</p> <p>Текshedен дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді, оюларды қиода колдану. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегі мен заттарды қиога немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сактауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті колданып безендіру дағдыларын дамыту.</p> <p>Шыгармашылық қиялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмыстық ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	<p>Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененінен орналастыру. Құрастыруға колданған құрылыш бөлшектерін ажырату (текще, пластина, кірпіш, блок) және атаяу, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша тандау.</p>
Музыка (аптасына1рет)	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сактау</p> <p>(музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музықадан алған әсерлері туралы әңгімелуе.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру</p> <p>(ре-си бірінші октава шегінде). Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық ырғакты қымылдар. Бикимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканы қымылдық сипатына қарай жеңіл, ырғакты жүгіру;</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атаяу.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу.</p>

Қоршаған ортамен таныстырыу	<p>Табигат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) көңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, құн шуакты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соғансәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырактар түсті, құннің сұықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастанапқы түсініктерді қалыптастыру. Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді көңейту: жемістер, көкөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман). Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, адамның табигатқа қамкорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен карауга тәрбиелеу.</p>
-----------------------------	---

Тәрбиеші: К.Мусабаева
Әдіске: Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Қараша айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Жыл мезгілдері, күз, жылудың аздығы, құннің көзі шығып тұрса да, жылулығы жоктығы туралы айтып, алайда күз сыйы жарқын, түрлі, ашық түсті болатынын, гүлдер, жапырақтар, бұттақтар, жидектер, көкөніс пен жемістеркүз сыйы екенін түсіндіру.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Физикалық қасиеттерді дамыту</p>	<p>Дене шынықтыру (аптасына3 рет)</p>	<p>. Нұсқаушының белгісі бойынша бағытты ауыстырып журу және жүгіруді жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүрүді; гимнастикалық орындық секіріп мінү және одан секіріп түсіді үрету. Тепе – тендік сақтау қабілетін; кімбыл қозғалысты үйлесімді ету қаблеттерін дамыту .Қозғалыс белсенділігінің уақытын кенейту 2. Улкен адым жасап екі жіптің ортасымен жүрүді; Дізеге сүйеніп бір біріне допты домалатуді үрету. Нұсқаушының берген begісіне қарай жылдам әрекет етуге үрету. Тепе-тендік сақтаған журуге жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. 3. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүрүді; гимнастикалық орындық секіріп мінү және одан секіріп түсіді қайталау. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көніл аударуына , ынтымақтаса ойнауына көніл бөлу Гимнастикалық орындық үстінде етпетінен жатып, ішпен тартылуды; төрт аяқтан жүре 4-6м үрету. Балаларды тепе – тендік сақтау үрету; ойынға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Жылдамдық, ептілік және құштілік қасиеттерін дамыту Кімбыл – қозғалыс ойындарын ойнату арқылы балалардың зейіндерін дамыту 2. Допты жоғары лактырып, екі қолымен қағып алушы; гимнастикалық орындық үстінде етпетінен жатып, ішпен тартылуды үрету. Лактыру күшін және көзбен мөлшерлей білуді дамыту. Ойындарды ойнау және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық кімбыл – әрекеттердің үйлесімділігін дамыту; шапшандылық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылыққа тәрбиеу 3. Төрт аяқтан жүрүді; допты жоғары лактырып, екі қолымен қағып алушұ бекіту. Бір-бірлеп тізбекте жүре білігін және жүгіру дағдысын бекіту; негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көніл аударуына, ынтымақтаса ойнауына көніл бөлу. Допты жоғары лактырып, екі қолымен қағып алушұ дамыту. Еңбектеу мен шығыршықтан еңбектеп өтуді кезектестіріп орындауды үрету. Бір қатарлы сапта жүрүді; ыскырық бойынша бастаушыны өзгертіп жүрүді жаттықтыру. Берілген белгіге көніл аудару, кімбыл- қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру. Достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмелшері мен ептілікті дамыту. 2. Аяқтың ұшымен жүре тұрып, табанмен жүргүре көшуді; шығыршықтан жанымен өтуді үрету. Тепе-тендік сақтау және бағдарлай білу белілтерін дамыту. Негізгі қасиеттерді – шапшандық, ептілікті дамыту. Балалардың бір – біріне көніл аударуына , ынтымақтаса ойнауына көніл бөлу. 3. Допты жоғары лактырып, екі қолымен қағып алушы; аяқтың ұшымен жүре тұрып, табанмен жүргүре көшуді бекіту. Допты лактыруды және қағып алушы бірнеше рет қайталау. Берілген белгіге көніл аудару, кімбыл-қозғалысты белгі бойынша орындау қабілеттерін жетілдіру. Достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Көзмелшері мен ептілікті дамыту. Балаларды жүріп бара жатып педагогтің белгісі бойынша тапсырмаларды орындауға жаттықтыру Гимнастикалық орындық үстінде сүйеу қадамен жүрүді; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алушұ үрету. Балалардың жылдамдық қассиеттерін дамыту; сенімді қатынастарды нығайтуға бағыттау. 2. Ирелендең жіптің үстінде жүрүді; бір орында тұрып жоғарға екі аяқ қосып секіруді үрету. Жіптің үстімен жүргенде тепе-тендікті сақтауға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдыландыру. Нұсқаушының берген begісіне қарай жылдам әрекет етуге жаттықтыру. 3. Гимнастикалық орындық үстінде сүйеу қадаммен жүрүді; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алушұ бекіту. Бірігіп ойнауға тәрбиелеу; белгі бойынша әрекет ету дағдастын бекіту.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Коммуникативтік дәғдүларды дамыту</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="316 38 624 346">Сөйлеуді дамыту</td><td data-bbox="624 38 2156 346"> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырату білуге және атауга үйрету. Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңілдірілу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атап пайдаланып сөйлеу. Байланыстырып сөйлеу. Балаларды әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері бойынша әнгімелер құрастыруға, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда, бейтаныс заттар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> </td></tr> <tr> <td data-bbox="316 346 624 457">Көркем әдебиет</td><td data-bbox="624 346 2156 457"> <p>Әдеби шығармаларды мұқияттыңда, кейіпкерлерге жана шыныңда таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Халық ауыз әдебiestі шығармаларымен таныстыру, жұмбақ шешу.</p> </td></tr> <tr> <td data-bbox="316 457 624 679"> <p>Қазақ тілі аптасына 1 рет</p> </td><td data-bbox="624 457 2156 679"> <p>Тілдік дамытушы орта. Дыбыстық сөйлеу мәдениеті. Үжымдық әнгімеге қатысуға, әнгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын анық сөйлей білуді дамыту Қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда атап пайдаланып сөйлеу. Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, табиғат құбылыстарын білдіретін сөздерді түсінүе және атауда дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Улғи бойынша жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қоюылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы сөйлеммен жауап беру.</p> </td></tr> </table>	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырату білуге және атауга үйрету. Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңілдірілу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атап пайдаланып сөйлеу. Байланыстырып сөйлеу. Балаларды әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері бойынша әнгімелер құрастыруға, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда, бейтаныс заттар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p>	Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқияттыңда, кейіпкерлерге жана шыныңда таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Халық ауыз әдебiestі шығармаларымен таныстыру, жұмбақ шешу.</p>	<p>Қазақ тілі аптасына 1 рет</p>	<p>Тілдік дамытушы орта. Дыбыстық сөйлеу мәдениеті. Үжымдық әнгімеге қатысуға, әнгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын анық сөйлей білуді дамыту Қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда атап пайдаланып сөйлеу. Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, табиғат құбылыстарын білдіретін сөздерді түсінүе және атауда дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Улғи бойынша жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қоюылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы сөйлеммен жауап беру.</p>		
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырату білуге және атауга үйрету. Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңілдірілу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атап пайдаланып сөйлеу. Байланыстырып сөйлеу. Балаларды әнгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері бойынша әнгімелер құрастыруға, ертеғілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда, бейтаныс заттар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p>								
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқияттыңда, кейіпкерлерге жана шыныңда таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Халық ауыз әдебiestі шығармаларымен таныстыру, жұмбақ шешу.</p>								
<p>Қазақ тілі аптасына 1 рет</p>	<p>Тілдік дамытушы орта. Дыбыстық сөйлеу мәдениеті. Үжымдық әнгімеге қатысуға, әнгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын анық сөйлей білуді дамыту Қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда атап пайдаланып сөйлеу. Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, табиғат құбылыстарын білдіретін сөздерді түсінүе және атауда дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Улғи бойынша жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қоюылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы сөйлеммен жауап беру.</p>								
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Танымдық және зияткерлік дәғдүларды дамыту</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="316 679 624 1002">Математика негіздері</td><td data-bbox="624 679 2156 1002"> <p>Сан, санау. 3-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атап, сандарды реті бойынша атауда «нешінші?» сұрағына жауап беру. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топттан алғып тастауда арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 3 көлемінде тұра санауда жаттықтыру. Шама. Бийктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінде және қасына кою тәсілдерін қолданып, заттарды салыстыру. Геометриялық фигурандар. Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және деңгелектердің мазмұнын атап, үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нағайделерін атап (ұзындауонға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру. Уакытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (тәнгерін, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын көңілдірілу.</p> </td></tr> </table>	Математика негіздері	<p>Сан, санау. 3-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атап, сандарды реті бойынша атауда «нешінші?» сұрағына жауап беру. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топттан алғып тастауда арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 3 көлемінде тұра санауда жаттықтыру. Шама. Бийктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінде және қасына кою тәсілдерін қолданып, заттарды салыстыру. Геометриялық фигурандар. Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және деңгелектердің мазмұнын атап, үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нағайделерін атап (ұзындауонға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру. Уакытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (тәнгерін, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын көңілдірілу.</p>						
Математика негіздері	<p>Сан, санау. 3-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атап, сандарды реті бойынша атауда «нешінші?» сұрағына жауап беру. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топттан алғып тастауда арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 3 көлемінде тұра санауда жаттықтыру. Шама. Бийктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінде және қасына кою тәсілдерін қолданып, заттарды салыстыру. Геометриялық фигурандар. Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және деңгелектердің мазмұнын атап, үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нағайделерін атап (ұзындауонға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру. Уакытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (тәнгерін, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын көңілдірілу.</p>								
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Шығармашылық дәғдүларды зерттеу іс-әрекетті дамыту</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="316 1002 624 1065">Сурет салу</td><td data-bbox="624 1002 2156 1065">Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеуде арқылы сюжеттік композицияларды салу . Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылышты қолдау.</td></tr> <tr> <td data-bbox="316 1065 624 1160">Мұсіндеу</td><td data-bbox="624 1065 2156 1160">Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру.Балалардың көлемді пішіндер мен карапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Заттардың (жануарлар, құстар) толық пішіні пайдаланып олардың қалыптастыру.</td></tr> <tr> <td data-bbox="316 1160 624 1224">Жапсыру</td><td data-bbox="624 1160 2156 1224">Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтардың киоды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеуде арқылы солапқыш пішіндерді қыспа алуға, бұл тәсілді қиода қолдану.</td></tr> <tr> <td data-bbox="316 1224 624 1357">Құрастыру</td><td data-bbox="624 1224 2156 1357">Құрылымы материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластинадарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененеңінен орналастыру, құрастыруға колданған құрылымы белшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атауда, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылымы белшектерінің көңілдірілген орналасуын айқындау. Дайын құрылымын түрлі ойындар ойнауда ынталандыру</td></tr> </table>	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеуде арқылы сюжеттік композицияларды салу . Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылышты қолдау.	Мұсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру.Балалардың көлемді пішіндер мен карапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Заттардың (жануарлар, құстар) толық пішіні пайдаланып олардың қалыптастыру.	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтардың киоды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеуде арқылы солапқыш пішіндерді қыспа алуға, бұл тәсілді қиода қолдану.	Құрастыру	Құрылымы материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластинадарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененеңінен орналастыру, құрастыруға колданған құрылымы белшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атауда, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылымы белшектерінің көңілдірілген орналасуын айқындау. Дайын құрылымын түрлі ойындар ойнауда ынталандыру
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеуде арқылы сюжеттік композицияларды салу . Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылышты қолдау.								
Мұсіндеу	Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру.Балалардың көлемді пішіндер мен карапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Заттардың (жануарлар, құстар) толық пішіні пайдаланып олардың қалыптастыру.								
Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтардың киоды үйрету.Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеуде арқылы солапқыш пішіндерді қыспа алуға, бұл тәсілді қиода қолдану.								
Құрастыру	Құрылымы материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластинадарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененеңінен орналастыру, құрастыруға колданған құрылымы белшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атауда, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылымы белшектерінің көңілдірілген орналасуын айқындау. Дайын құрылымын түрлі ойындар ойнауда ынталандыру								

	<p>Музыка (аптасына1рет)</p>	<p>Музыка тындау. Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әңгімеледеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баю, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), қазактың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тындау. Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Әуендей таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тербиешінің комегімен).</p> <p>Би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындауға қызығушылықтарын арттыру. Музыкалық-ырғакты қимылдар. қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналуға баулу.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Ағаш қасыктармен, барабан және металлофонмен қаралайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атаяу.</p> <p>Билер. Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету. Женіл, ырғакпен қозғалу; жүппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды колдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшандық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырату білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.</p>
<p>Әлеуметтік-эмоциональды дәғындарды қалыптастыру</p>	<p>Коршаған ортамен тәнистыру</p>	<p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің енбегі туралы ұғымдарын көңейту.</p> <p>Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, коныздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды коректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p>

Тәрбиеші: К.Мусабаева
 Әдіскер: Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың ұлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың күрылу кезеңі : Желтоқсан айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Балалар рухани-адамгершілік құндылықтарды, білім, білік пен дағдыларды бойларына сініре отырып, жалпы адамзаттық қасиеттерді, патриотизм толы сезімдерін көрсете біледі. Балаларды халықауыз әдебиеті туралы игерे отырып, мәдени мұрасын құрметтейді, шығармашылық қабілеттерін қолданаотырып ойлау мен қиялдауды біледі. Тірі және өлі табигат пен қоғамдық өмірдегі қарапайым себеп- салдарлық байланыстарды түсінеді. Табигатта өзін-өзі ұстаудың кейір нормаларын менгереді. Ұақыт туралы (тәулікбөліктері: таңертен, күндіз, түн; қундер: бүгін, кеше, ертең), жылдам, баяу түсініктерін біледі

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Жүгіріп келіп жоғарға секіру колмен затты тигізу; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды үйрету. Допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алу бірнеше рет қайталау. Қымыл- қозғалыс үйлесімділігін дамытуға ықпал ету; кеңістікте бағдарлану білігін қалыптастыру. Шапшаңдық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту.</p> <p>2. Еңбектеп жүру және заттың арасымен ирелендеп өтуды үйрету; допты еденге ұрып оны екі қолмен қағып алуды дамыту. Шашырап жұптасып жүру мен жүгіруге жаттықтыру. Жылдамдық және ептіліктерін дамыту. Ойындарды ойнауға және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>3. Жүгіріп келіп жоғарға секіру колмен затты тигізу; еңбектеп жүру және заттың арасымен ирелендеп өтуді жаттықтыру. Ойын ережелерін сақтауға үйрету. Балалардың зейінін дамыту; қымыл- қозғалыс тәжірибесін дамыту. 1. Гимнастикалық орындық үстімен аяқтың ұшымен жүруди; басымен допты итеріп, еңбектеп өтуді (кашық-3-4м) үйрету. Төрттагандап еңбектеу кезінде, еңбектеуде бас, кол мен аяқтың, қимылдарын үйлестіре білуди, ұсақ сезім мүшелерін дамыту Тепе-тендікті сақтауға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдыландыру. Ұйымшылыққа тәрбиеу, шашыранқы жүру мен жүгіру дағдыларын бекіту.</p> <p>2. Гимнастикалық орындық жүріп, ортасында отырып тұруды; допты жоғары лактырып, екі қолымен қағып алуды үйрету. Дене түзілісін бакылау. Доптың ұшына дұрыс траектория беру, колдарын екпінді қимылмен жаза білуді бекіту. Тепе-тендікті сақтауға, дене жаттығуларын үнемі жасауға дағдыландыру.</p> <p>Бұлшықеттер мен кол- аяқтың үйлесімді қимылын дамыту.</p> <p>3. Гимнастикалық орындық үстімен аяқтың ұшымен жүруди; басымен допты итеріп, еңбектеп өтуды (кашық-3-4м) дамыту. Ұсақ сезім (моторика) мүшелерін дамыту. Негізгі қасиеттерді – шапшаңдық, ептілікті дамыту.</p> <p>1. Қос аяқтан жылжып арқаннан секіруді; құм салынған қапшықшаны он,сол колмен алысқа лактыруды үйрету. Тепе- тендікті сақтау және бағдарлай білу біліктірін дамыту. Он және сол колмен алысқа лактыруды үйрету; балалардың біріне- бірі көніл аударына, ынтымақтаста ойнауына көніл бөлу. Негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту.</p> <p>2. Допты басынан асyrып лактыруды үйрету; қос аяқтан жылжып арқаннан секіруды дамыту. Қымылды ырғакпен женіл, еркін, кол мен аяқтың қимылдарын үйлестіре орындау қабілеттерін қалыптастыру. Қымыл-қозғалыс сапасын, ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру.</p> <p>3. Құм салынған қапшықшаны он,сол колмен алысқа лактыруды дамыту; қос аяқтан жылжып арқаннан секіруды қайталау. Қымыл- қозғалыс сапасын, ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру. Ұйымшылыққа тәрбиеу, шашыранқы жүру мен жүгіру дағдыларын бекіту.</p> <p>1. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді; керілген жіптің астынан өтуді үйрету. Бір қалыпты тепе-тендік сақтауды қалыптастыру. Ойында жолдастық сезімге тәрбиеу. Бұлшықеттер мен қол-аяқтың үйлесімді қимылын дамыту. Қымыл- қозғалыс сапасын, ептілік, шапшаңдық, икемділік қабілеттерін жаттықтыру</p> <p>2. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді қайталау; таспанын астынан аяқты жартылай бүгіп өтуді үйрету. Бейнелі қымыл береді білу, тепе- тендік сақтау, ептілік пен төзімділік қабілеттерін жаттықтыру. Қымыл үйлесімділігін, сантізбекте өз орнын таба білу қабілеттерін қалыптастыру.</p> <p>3. Керілген жіптің астынан өтуді қайталау; гимнастикалық орындық үстімен затты аттап жүруді үйрету. Ойын ережелерін білу және нақты орындауға дағдыландыру.</p>

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: Ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратса білуге және атауға үйрету Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың колданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік қордымағынасы қарама- карсы антоним сөздермен байыту. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлендерді, санамактарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сойкес тақпактарды, өлендерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылғы танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге өртегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, өртегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, өртегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолдану.</p>
Қазақ тілі аптасына 1 рет	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды анық сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән қ,ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық қарым-қатынасты билдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар туралы айтуға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтарды 4-5 сөйлеммен сипаттау.</p>

	Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білу Сан, санау. 4-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тендік және тенсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғы тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінене және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру. Геометриялық фигуralар. Балаларды геометриялық фигуруларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қыскалау, көндеу-тарлау, жоғары-төмен). Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық түр). Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бұғін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Шыгармашылық дамыту дамыту	Сурет салу	<p>Коршаган ортаниң әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сандік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «ботакөз» суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактау Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сывығынан шықтай ырақтау түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сывықтарды ал қылқаламның ұшымен жінішке сывықтарды жүргізу.</p>
	Мұсіндеу	<p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, бөліктерді біріктіру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Ертегілер мен коршаган өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
	Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алу. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден эзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиыға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шыгармашылық киялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>

Әлеуметтік-эмоционалдық дарындарды қалыптастыру	<p>Құрастыру</p> <p>Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, құрастыруға колданған құрылым бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атап, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша – таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылым бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру. Құрылым бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сактау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылым жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нотижеге қол жеткізу, дайын құрылымсты талдау.</p> <p>Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қыларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p>	
	<p>Музыка (аптасына尔pet)</p> <p>Музыка тыңдау. Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу, қазактың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, ән айтууды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қыска музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Өуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні қөмегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргақты қимылдар. Қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сойкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көнілді, ойнакы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сақналуға баулу, музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі карқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.</p> <p>Ағаш қасықтармен, асатаяқ, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атаяу.</p> <p>Билер. Музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ыргақпен қозғалу; жүппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру.</p>	
	<p>Көршаган ортамен таныстыру</p>	<p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту.</p> <p>Бақылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің сұқыттығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің енбегі, (қаламен ауылдың байланысы), диканның енбегі туралы білімді</p> <p>Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мактандыш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге</p> <p>(ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауга тәрбиелеу</p> <p>Қазақстан Республикасының басқаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.</p>

Тәрбиеші:
К.Мусабаева
Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Қантар айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Табигатпен таныстыру, экологиялық тәрбие, тіршілік әрекетінің қауіпсіздік негіздерін қалыптастыру, адамдаржәне олардың мамандықтарымен таныстыру. Қыс мезгілі туралы жалпы мағұлмат береді, адамдардың қыс мезгіліндегі еңбегі туралы біледі жонеоларды бағалай біледі.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
	Дене шынықтыру (аптасына З рет)	<p>1.Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; негізгі қасиеттерді- шашандаңық, ептілікті дамыту. Ұзын гимнастикалық орындық үстімен тізені жоғары көтеріп заттарды аттап жүруді үйрету. Тапсырманы орындаі отырып, бір- бірлеп тізбекпен жүргүре жаттықтыру. Ойындарды ойнауга және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>2.Бір орында тұрып ұзындыққа секіруді үйрету. Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; Тапсырманы орындаі отырып, бір- бірлеп тізбекпен жүргүре және шашырап жүргүре жаттықтыру. Ойындарды ойнауга және жаттығуларды орындауға қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>3.Ұзын гимнастикалық орындық үстімен тізені жоғары көтеріп заттарды аттап жүруді бекіту. Допты лақтыруды және қағып алуды бірнеше рет қайталау; негізгі қасиеттерді- шашандаңық, ептілікті дамыту.</p> <p>Нұскашының белгісі бойынша тоқтап, жүргүре және жүгіргүре жаттықтыру1.Кос аяқтан жылжып секіруді үйрету; бастан асып, екі қолмен жіптін үстінен асыра допты алысқа лақтыруді үйрету. Ойындарды ойнауга және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл-әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелу.</p> <p>2.Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен еңбектеуді үйрету; бастан асып, екі қолмен жіптін үстінен асыра допты алысқа лақтыруды бекіту. Шашандаңық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелу.</p> <p>3.Допты жоғарға лақтырып екі қолмен қағып алуді үйрету; Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен еңбектеуді бекіту. Ойындарды ойнауга және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл-әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. Ұжым болып әрекет етуге, ұйымшылдыққа тәрбиелу. Қапшықшаны басқа койып гимнастикалық орындық үстімен жүруді үйрету; Күм салынған қапшықшаны он,сол қолмен алысқа лақтыруды үйрету; белгілі бағыт бойынша жүгіру дағдысын жетілдіру. Ойындарды ойнауга және жаттығуларды орындау барысында ұжымдық қимыл-әрекеттердің үйлесімділігін дамыту. 2.Қапшықшаны басқа койып гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту; Алға карай бір аяқпен секіруді үйрету. Шашандаңық, ептілік, төзімділік сияқты қасиеттерді дамыту. Ойын ережелерін білу және нақты орындауга дағылданыру.</p> <p>3.Күм салынған қапшықшаны он,сол қолмен алысқа лақтыруді бекіту; Алға карай бір аяқпен секіруді бекіту.</p> <p>«бакалар», «қояндар» тапсырманы орындауды үйрету. Тізені жоғары көтеріп жыланша жүруді жаттықтыру1.Кос аяқтан алға жылжып секіруді үйрету; 2м қашықтан бір – біріне доп лақтыруді үйрету. Жүгіру мен жүру ауысуп тапсырманы орындауды жаттықтыру. Тізені жоғары көтеріп, таспаларды аттап жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді- шашандаңық, ептілікті дамыту.</p> <p>2.Бөренеден еңбектеп өтуді үйрету; Кос аяқтан алға жылжып секіруді бекіту. Негізгі қасиеттерді-шашандаңық, ептілікті дамыту. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауга жаттықтыру; жүру түрлерін жаттықтыру.</p> <p>3.2м қашықтан бір – біріне доп лақтыруды бекіту; Бөренеден еңбектеп өтуді бекіту. Жүгіру мен жүру ауыстырып тапсырманы орындауды жаттықтыру. Тізені жоғары көтеріп, таспаларды аттап жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді- шашандаңық, ептілікті дамыту.</p>

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту. Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: акырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тактикалық апаратты жетілдіру.</p> <p>Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратса дағылардың әсерін анықтауда.</p> <p>Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік көрді кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаган орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың белгітері мен белшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану.</p> <p>Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (оъиншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының өздерімен байту.</p> <p>Тілдің ғрамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек рыймен қолдана білуге үйрету (отыр, жур, жүргір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімелегенде қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, тольк жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әңгімеге айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналанауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылықта баулу. Шығарма мазмұнымен сипатына сайкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сактауға, шығарма мазмұны дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырылыш танытуға баулу. Әдеби шығармаларды мұқияттың тыңдау, кейіпкерлерге жанашырылыш таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектер мен бірге ертеғімен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, жұмбақ шешу өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертеғілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлік құралдарын (интонация, ым-ишиара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі алтасына 1 рет	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, қ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор. Қоршаган ортадағы заттар мен есімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсінүе және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің ғрамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің олымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес жауап беруге мүмкіндік беру. Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлем мен сипаттауға үйрету.</p>

	<p>Математика негіздері</p>	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білу. Сан, санау. 4-ке дейін реттік санау дағыларын дамыту, реттік сан есімдерді атаяу, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауга, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тендік жәнетенсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық толтап тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Ұзындығы, ені, және бойктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттың тұстасуындағы қасына қою тәсілдерін колданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-кыска, енді-енсіз, бік-аласа, жуан-жінішке сын есімдер мен белгілеу. Геометриялық фигураалар. Геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолдану. Кеңістікті бағдарлау. Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдыма үстел, сол жағымда орындық түр). Уақытты бағдарлау. «Бүгін», «кеше», «бертен» туралы ұғымдарын көңейту. «Бүгін», «кеше», «бертен» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
	<p>Сурет салу</p>	<p>Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш бік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балалардың ғүлдер, коршаған заттар мен табигат объектілерінің түстерімен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Түстерді өз бетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларап бір бағытта жогарыдан төмениге немесе солдан онға пішіннің шеткісіз ыншынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жінішке сызықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік үстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, қауіпсіздікті сақтауға баулу.</p>
	<p>Мүсіндеу</p>	<p>Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. Балалардың көлемді пішіндер мен қаралайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін колдану. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>
	<p>Жапсыру</p>	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қыып алуға; Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғүлдердің пішінін қиу және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұжымдық сюжеттік композицияны құрастыру дағыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киоға немесе өз бетінше ойдан қыып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
	<p>Құрастыру</p>	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру Орналастыру тәсілдерін колдана отырып, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыш бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. Құрылыш бөлшектеріне ұқыптылықпен карау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыш жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командалмен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылышты талдау. Табиги, қалдық материалдардан құрастыру. алдық (қақпактың түрлері, пластик, коралтар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиги (қақпактың түрлері, пластик, коралтар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдау, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиеleу. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>

	<p>Музыка (аптасына1рет)</p>	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру,оны тыңдауға ынталандыру,музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуда,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Музыкалық-ыргактықымылдар.</p> <p>Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ыргакты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүтіру;</p> <p>музыканың ыргағын нақты бере отырып,кос аяқпен еркін және женіл секіру,</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағашқасықтармен,асатаяқ,сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау.</p> <p>Би.</p> <p>Әуенниң қоңілді сипатын қабылдауға үйрету,музыканың кіріспесін ажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау,музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сактау.</p> <p>Женіл,ыргакпен қозгалу;жүппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану</p>
Әлеуметтік-эмоционалды дағылдарды казындастыру	<p>Коршаған ортамен таныстыру</p>	<p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) көңейту. Бақылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес кийін.</p> <p>Бақылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соғансәйкес кийін.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің сұқыттығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауа райы мен климаттың жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстаның түрлі аймактарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратада білу, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екени туралы (жедел жәрдем, ерт сөндіру машинасы) білу, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білу.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын көңейту. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұтымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: құзде—көбелектердің, қоныздардың, кейбір құстардың болмауы, қыстар-құстарды коректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоныздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылыштауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоныздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p> <p>Өз өмірінің күннен күнне қарапайым дағдыларын менгеру (электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сірікемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан үстай).</p>

Тәрбиеші:
К.Мусабаева
Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Ақпан айы, 2022-2023 оқу жылы

Максаты: Табиатпен таныстыру, экологиялық тәрбие, тіршілік әрекетінің қауіпсіздік негіздерін қалыптастыру, адамдаржәне олардың мамандықтарымен таныстыру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеғі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.

Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тындауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.

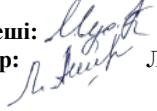
Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына3 рет)	<p>1. Тапсырманы орындалап бір катармен тізені жоғары көтеріп жүруді жаттықтыру. Қарқынды өзгертіп, бір катар тізбекпен жүгіру; он және сол аяқпен секіруді жаттықтыру. Қапшықшаны басқа қойып бөрнене үстімен жүріп, тепе-тендікты сактау үйрету. Жүгіріп келіп ұзындықка секіруді үйрету. Ойын ережелерін білу және нақты орындауға дағдыландыру. Негізгі қасиеттерді- шашшандық, ептілікті дамыту.</p> <p>2. Бастан асып, екі қолмен допты алысқа лақтыруді үйрету; Кеглилердин арасымен иреленіп енбектеп жүруді үйрету, балалардың бірін- бірі көніл аударына, ынтымактаста ойнауына көңіл болу. Тепе- тендікті сактау және бағдарлай білу біліктерін дамыту.</p> <p>3. Қапшықшаны басқа қойып бөрнене үстімен жүріп, тепе-тендікты сактауын бекіту. Кеглелердин арасымен иреленіп енбектеп жүруді жаттықтыру, балалардың бірін- бірі көніл аударына, ынтымактаста ойнауына көңіл болу. Нұскауышының берген белгісіне қарай жылдам жауап беруге үйрету. 1. Қабырғалы тақтайдаң үстімен қолды белге қойып жүруді үйрету. Шығыршықтан – шығыршыққа екі аяқты косып секіруді үйрету. Мәнерлігін дамыту. Икемділіктерін дамыту. Негізгі қасиеттерді- шашшандық, ептілікті дамыту.</p> <p>2. Шығыршықты екі сыйықтар арасымен домалатуді үйрету. Шығыршықтан – шығыршыққа екі аяқты косып секіруді үйрету. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жұру түрлерін жаттықтыру.</p> <p>3. Арқаның астымен жанымен өтуді үйрету. Шығыршықты екі сыйықтар арасымен домалатуді жаттықтыру. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жұру түрлерін жаттықтыру.</p> <p>1. Тапсырманы орындалап бір катармен жүрүп; тізені жоғары көтеріп жүруді жаттықтыру. Сызықтар арасымен тар жолмен жүгіруді үйрету. Заттардың арасымен қос аяқтан секіруді үйрету; Бастан асып, екі қолмен волейболдық тордың аржағына допты лақтыруді үйрету. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жұру түрлерін жаттықтыру.</p> <p>2. Гимнастикалық қабырғада өрмеледі үйрету; Заттардың арасымен қос аяқтан секіруді бекіту. Мәнерлігін дамыту. Икемділіктерін дамыту. Негізгі қасиеттерді- шашшандық, ептілікті дамыту</p> <p>3. Бастан асып, екі қолмен волейболдық тордың аржағына допты лақтыруді, гимнастикалық қабырғада өрмеледі бекіту. Ойын ережесімен таныстыру және оларды орындауға жаттықтыру; жұру түрлерін жаттықтыру. Жұру түрлерін орындау; жетекшілерді аустыр. отырып жұру жаттықтыру. Бір-бірден тізбекпен жүгіру қойылған кеглялардың арасымен жүгіруді жаттықтыру. Берілген белгі бойынша тоқтау. Балаларға дұрыс тыныс алу туралы әңгімелу. Гимнастикалық ұзын орындық үстімен жүруді, басынан айналып, төсөніштің үстінде алға қарай дөңгеленуді үйрету. Иық, мойын бұлшықеттерін, қол мен аяқ қымыл үйлесімділігін дамыту; бір-біріне соқтығыспай жүгіру; белгіге көніл аудару дағдыларын жетілдіру. Гимнастикалық ұзын орындық үстімен жүруді үйрету; Құм салынған қапшықшаны сол қолмен, он қолмен алысқа лақтыруді жаттықтыру. .Балалардың жылдамдық қасиеттерін дамыту. Баланың спортқа қызығушылығын ояту. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу.</p>

	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаشتар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратса білуге және атауға үрнету.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кенейту, аталған заттардың колданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толыктыру. Сөйлеуде қунделікті көп колданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (оыншықтар, кім, аяқ кім, ыдыс, жиназ), заттардың орналасқан жерін (сол, он, ката, жаңында, арасында), түрмистық электротехника заттарының және ұлттық түрмистық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байту Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс колдануға үрнету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек рапор мен қолдана білуге үрнету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімелегендегі қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, тольк жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әңгімелегендегі айтуға үрнету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертеңілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналанауға үрнету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мүкияттыңда, кейіпкерлерге жаңашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектер мен бірге ертеңі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеңі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Шешендейдікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармалары мен таныстыру, санамақ, жаңылтпащ айтуда, жұмбақ шешу, айттыс өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертеңілер бойынша қарапайымқойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі алтасына 1 рет	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ғ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқын мен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Қоршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, түрмистық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсінүү және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Оз ойын жай және жайылма сөйлемдер мен жеткізуғе мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес жауап беруге бір-бірі мен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру</p>

	<p>Математика негіздері</p> <p>Жиын Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білу.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>5 көлемінде тур және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін колданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру. Геометриялық фигурандар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-кысқалау, көндеу-тарлау, жогары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістік бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан онға караір орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдыңда үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктегі (таңертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейтү.</p>
	<p>Сурет салу</p> <p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасынабасқазаттардың бейнелеу арқылы сюжеттік композициялардың салу.</p> <p>Заттардың көлемі бойынша араласын беруге үйрету: ағашбійкүстағаштаналаса, ғұлбұтадан алласа. Қоңыр, қызылт қары, ашық жасыл реңтермен тыныстыру және олтүстірдің дезбетіншежасауғантаңаландыру (каждетті түсті шығаруушін бояулады араластыру).</p> <p>Балалардың ғұлдер, коршаган заттар мен табигат объектілерінің түстерімен реңтердің туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызылт қары, ашық жасыл реңтермен тыныстыру және олтүстірдің дезбетіншежасауғантаңаландыру (каждетті түсті шығаруушін бояулады араластыру).</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету,</p> <p>заттарды бояудасыз балармен жақпаларадың бірбағытта жағорыдан төменген немесе солдан онғапшіннің шеткісіз ығынан шықпайдың факттың түрдебояу. Қылқаламдың үстінен баса отырып, жуансызықтардың алқаламның үшімшіме нәжікішесізықтардың жүргізу.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік үстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын тазауға, үкіпты болуға, қауіпсіздік сақтауға баулу.</p>
	<p>Мүсіндеу</p> <p>Ермексаз, сазбалышық, пластикалық кесектерден әр түрлі ітәсілдердің қолданып, бейнелерді мүсіндеу, әр түрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктегі тұтас боліктен созу, майда бөлшектердің қысусиятты тәсілдермен мүсіндеу.</p> <p>Мүсінделген заттың, фигурандардың бетін тегістеуге үйрету. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>
	<p>Жапсыру</p> <p>Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабилетті, қиялды дамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғұлдердің пішінін кию және ол заттардың қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияның құрастыру кезінде заттармен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржын мен таныстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектердің жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияның құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияның құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киөған емес өз бетінше ойдан киып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты үкіптылықпен орындау.</p>

Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылым жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын күршілісты талдау.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қакпактың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Ұқыптылыққа тәрбиелу. Қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка (аптасына1рет)	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аланадамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы</p> <p>әңгімелуе,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам),жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрациялардықөрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні кемегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын,онындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғакты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ыргағын накты бере отырып,кос аяқпен еркін және женіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көнілді,ойнакы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді сахналуауға баулу,музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.</p> <p>Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен,асатаяқ,домбыра,сазсырнайды,барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. Билер.</p> <p>Әуенниң көнілді сипатын қабылдауға үйрету,музыканың кіріспесін ажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау,музыканың сипатына сәйкес қимылдарды аудыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сақтау.</p> <p>Женіл,ырғакпен қозгалу;жүппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшандықпен ептілік таныту,музыканың көнілді,ойнакы сипатын ажыратса білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.</p>

Қоршаған ортамен таныстырыу	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы есіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдірге мүмкіндік беру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелу, езінің жақындарына мақтандыш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстырыу және оны мен әрекет жасау дағыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нотижесіне құрмет көрсете білуге төрбиелеу.</p> <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (сұық, жылы, күн шуакты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қаралпайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырактар түсті, күннің сұқыттығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Есімдіктер әлемі. Есімдіктер, оларға күтім жасау (жерді копсыту, суару, жапырактардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында есімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, есімдік тұтастығының мәнін, олардың есуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.</p> <p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қыска бейімделу туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде—көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыстасқұстардың коректендірудің қажеттігі, көткемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылыштауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау</p>
-----------------------------	--

Тәрбиеші: К.Мусабаева
Әдіске: Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың күрылу кезеңі : Наурыз айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: ұлттық мұраны кастерлеуге, қазақ тілін, жаксылыққа, игілікке бой түзеуге, абыроилы болуға, ар-ұждан, намыс, жауапкершілік, мейірімділік, қамқорлық пен әділдік қасиеттерін жоғары ұстауға баулу және құқықтық мәдениетін қалыптастыру денсаулықты қадірлеуге, салауатты өмір салтын ұстануға, ойдаң тазалығын және эмоционалды тұрақтылыққа баулу. табигатқа, табиги мұрага ұқыптылықпен қарауга және табиги ресурстарды үнемді әрі тиімді қолдануға тәрбиелу және енбеккорлыққа баулу.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	<p>Дене шынықтыру (аптасына3 рет)</p> <p>1.Иші толтырылған доптарды аттап жүруді үйрету; Алға қарай бір аяқпен секіруді үйрету; Женіл секірге жаттықтыру.Төрт аяқтап жүру 4-6м жаттықтыру. Бір қатармен жүру. Шашыранқы жүру; тоқтап, бұрылыстарды жасау, ирелен жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау.</p> <p>2.Гимнастикалық қабырғага өрмелу және көлденен шабактан дұрыс үстап, төмен түсуді үйрету. Иші толтырылған доптарды аттап жүруді, Алға қарай бір аяқпен женіл секірге жаттықтыру. Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.</p> <p>3.Иші толтырылған доптарды аттап жүруді үйрету; Алға қарай бір аяқпен секіруді үйрету; Женіл секірге жаттықтыру.Төрт аяқтап жүру 4-6м жаттықтыру. Бір қатармен жүру. Шашыранқы жүру; тоқтап, бұрылыстарды жасау, ирелен жүру жаттықтыру. Негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту. Дене бітімінің дұрыс дамуын қадағалау. 1.Гимнастикалық орындық үстінде кедергілерден аттап жүруді үйрету; Гимнастикалық ұзын орындықтың үстінен секіруді үйрету; Жүру түрлері, жетекшілерді аустыр. отырып жүру; Жетекшілерді аустыр. отырып жүгіру; жан –жаққа жүгіру жаттықтыру. Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру</p> <p>2.Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді үйрету. Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғага өрмелу және көлденен шабактан дұрыс үстап, төмен түсуді жаттықтыру.</p> <p>3.Баскетбол шығыршығына допты лақтыруді үйрету. Жатқан жіптің үстімен қапшықшаны басына қойып жүруді бекіту. Көктем туралы қысқа әнгімелесу (құстар ұшып келді; ағаштар гүлдеді; көбелек, құрт-күмырекар да оянды т.б.). Уақытты, кеністікті бағдарлау, тепе- тендік,ырғакты сақтау, көзмөлшерді және үйлесімді қымыл жасау қабілеттерін дамыту. 1.Бір қатармен жүру; бір сыйықпен қойылған кеглялардың арасымен жүру; шашаранқы жүру; жан-жаққа шашырап жүгіру, аяқтарын айқастырып секіріп жүгіруді жаттықтыру. Гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту, заттардын арасымен көс аяқтап секіруді үйрету. Женіл секірге жаттықтыру. Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.</p> <p>2.Арқаның үстімен жүруді үйрету; заттардың арасымен көс аяқтап секіруді бекіту. Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Үйренген жаттығуларын орындаі білу дағдысын дамыту.</p> <p>3.Гимнастикалық қабырғага өрмелу және көлденен шабактан дұрыс үстап, төмен түсуді жаттықтыру; арқаның үстімен жүруді бекіту. Бір қатармен жүру; бір сыйықпен қойылған кеглялардың арасымен жүру; шашаранқы жүру; жан-жаққа шашырап жүгіру, аяқтарын айқастырып секіріп жүгіруді жаттықтыру. 1.Тапсырманы орындалап бір қатармен жүру, тізен жоғары көтеріп жүруді, жетекшілерді аустыр. отырып жүгіру; жан –жаққа жүгіруді жаттықтыру. Иші толтырылған доптарды атта жүруді, заттардын арасымен допты домалатуды үйрету; Тепе- тендікті сақтау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. Шыдамдылық пен көз мөлшерді дамыту.</p> <p>2.Гимнастикалық ұзын орындықтың үстінен секіруді үйрету, заттардын арасымен допты домалатуді бекіту. Тепе- тендікті сақтауды жетілдіру. Түрлі кедергілер арқылы жаттығулар орындау дағдыларын дамыту. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру.</p> <p>3.Иші толтырылған доптарды атта жүруді, заттардын арасымен допты домалатуді бекіту. Тапсырманы орындалап бір қатармен жүру, тізен жоғары көтеріп жүруді, жетекшілерді аустырып отырып жүгіру; жан – жаққа жүгіруді жаттықтыру. Жұптасып жұмыс істеуге үйрету.</p>	

Сойлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызып дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р,л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сойлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаشتар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету. Сөздік қор. Айналасындағы заттармен сөздік қорды кенейту: тұрмыстық заттар және коршаған орта заттарының колданылу маңыздылығын туғыну, заттардың атауларын, олардың белгітерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз касиеттерін сойлеуде колдану. Сойлеуде күнделікті көп колданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы және магынасы қаралып –карсы антоним сөздермен байту. Балаларды қазақ халқының қонақжайлышың дәстүрі мен таныстыру, конакты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақкеде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, конакты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауга, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сойлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдер мен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйірек райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Диалогтік сойлеуді жетілдіру: әңгімелеге қатысуға баулу, диалогке қатысуши үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауға үйрету</p>
Көркем әдебиет	<p>Өдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жана шығарылыштың таныту, ондағы әрекеттердің дамыуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектер мен бірге ертеңі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеңі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармалары мен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айтуда, жұмбақ шешу, айттыс өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертеңілер бойынша қаралайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатығоз-мейірімді, ақкоңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі аптасына 1 рет	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінә тән ө, қ, ү, ғ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сойлеуде тиңис алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқын мен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттар мен есімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсінүе және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Өз ойын жай және жайылма сойлемдер мен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес жауап беруге бір-бірі мен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру</p>

	<p>Математика негіздері</p>	<p>Жиын Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүгпепен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін аныктай білу.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тендік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>5 көлемінде тур және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін колданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигураналар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураналарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-кыскалау, кеңдеу-тарлау, жогары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікі бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан онға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдыңда үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік болілтері (таңертен, қундіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бұғін», «кешеш», «ертең» туралы ұғымдарын көңейтү.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Шыгармашылық дамыту</p>	<p>Сурет салу</p>	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасынабасқазаттардыбейнелеу арқылысюзеттіккомпозициялардысалу.</p> <p>Заттардың көлемі бойыншаарапатынасынберугеүйрету: ағашбіек,бұтағаштаналаса,гүлбұтадан аласа.Қоңыр,қызығылт сары,ашық жасылреңктерментаныстыружәнеолтүстердізбетіншежасауғавынталандыру(қажетті түсті шығаруушінбояулардарапастыру).</p> <p>Балалардың ғүлдер, коршаган заттар мен табигат объектілерінің түстерімен ренктерін туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызығылт сары, ашық жасылреңктерментаныстыружәнеолтүстердізбетіншежасауғавынталандыру(қажетті түсті шығаруушінбояулардарапастыру).</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету,</p> <p>заттардыбояудасызбаларменжақпапардыбіргағытажогарыдантөменгенемесесолданонғапішінніңшеткісyz</p> <p>бығынаншықпайырғактытүрдебояу.Қылқаламдыңстіненбасаотырып,жуансызықтардыалқаламныңшыме нжіңішкесызықтардыжүргізу.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік үстап, дұрыс еркін отыруға, жұмысорнынтаузауға,ұқыпты болуға,қауіпсіздік сактауға баулу.</p>
	<p>Мұсіндеу</p>	<p>Ермексаз, сазбалышық, пластикалық кесектерден әр түрл iтесілдерді колданып, бейнелерді мұсіндеу, әр түрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға</p> <p>дайін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас боліктен созу,майда бөлшектерді қысусияқты тәсілдермен мұсіндеу.</p> <p>Мұсінделген заттың,фигуралардың бетін тегістеуге үйрету. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
	<p>Жапсыру</p>	<p>Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, киялдыдамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғүлдердің пішінін кию және ол заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттармен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып,содан кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржын мен таныстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, есімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ұжымдық сюзетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттардың қиынан емес өз бетінше ойдан қыып жапсыруға мүмкіндік беру. Шыгармашылық киялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>

Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылышты талдау.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қаралайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қакпактың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды ез бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Ұқыптылықта тәрбиелу. Қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка (аптасына1рет)	<p>Музыка тындау.</p> <p>Музыканы тындау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тындау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелуе,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрациялардықөрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде). Аспалтың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні кемегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар.</p> <p>Би қимылдарын,онындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғакты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғакты жүгіру; музыканың ыргағын накты бере отырып,кос аяқпен еркін және жеңіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көнілді,ойнакы сипатын кабылдау,мазмұны бойынша таныс әндерді саҳналауға баулу,музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.</p> <p>Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен,асатаяқ,домбыра,сазсырнайды,барабан және металлофонмен қаралайым әуендерді ойнау.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. Билер.</p> <p>Әуенниң көнілді сипатын кабылдауға үйрету,музыканың кіріспесін ажырату,кіріспеден кейін қимылдарды бастау,музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сақтау.</p> <p>Жеңіл,ырғакпен қозғалу;жүппен би қимылдарын орындау;билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру,қимылдарды өзгерту,шапшандықпен ептілік таныту,музыканың көнілді,ойнакы сипатын ажырата білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.</p>

Қоршаған ортамен таныстырыу	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдірге мүмкіндік беру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелу, өзінің жақындарына мақтандыш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстырыу және оны мен әрекет жасау дағыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуі жетілдіру. Адамдарға енбектері үшін алғыс айтуға және енбектің нотижесіне құрмет көрсете білуге төрбиелеу.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуакты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қаралпайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырактар түсті, күннің сұқыттығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Есімдіктер әлемі.</p> <p>Есімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырактардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында есімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, есімдік тұтастығының мәнін, олардың есуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын кеңейту. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қыска бейімделу туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: құзде-көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыстасқұстардың қоректендірудің қажеттігі, көткемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың кебеюі, олардың сайрауы, шықылыштауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау</p>
-----------------------------	--

Тәрбиеші:

К.Мусабаева
Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі :Сәуір айы, 2022-2023 оқу жылы

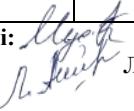
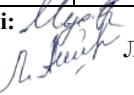
Мақсаты: Балалар белсенді қымыл әрекеттерін өздері жеке және ересектермен бірге еркін жасау арқылы сүйгіштіктерін көрсетеді, еңбек адамдарына деген құрмет сезімдерін білдіреді. Шынықтырудың түрлі тәсілдерін қолдану арқылы салауатты өмір салтын, жеке басгигиенасын сақтайты. Үлкендердің еңбектің таныса отырып еңбекті құрметтеу қажеттігі туралы айтады. Еңбек ету барысында қоршаган ортаны күтіп баптайты.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
<p>Физикалық қасиеттерді дамыту</p> <p>Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)</p>	<p>1. Жұру түрлері, жан-жаққа шышрап жұру, бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа шышырап жүгіруді жаттықтыру. Шығыршықтан – шығыршыққа, секіруді үйрету; Жіптің үстінен асыра допты екі қолмен алысқа лактыруды үйрету. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қымыл сапаларын дамыту.</p> <p>2. Гимнастикалық ұзын орындықтың үстімен тапсырманы орындаپ жүруді үйрету. Дене тұлғасының дұрыс қалыптасуына арналған гимнастикалық жаттығуларды жасап үйрету. Қөлбеу тақтай үстімен жоғары және тәмен жүруді үйрету. Жұптастып жұмыс істеуге үйрету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. 3. Шығыршықтан – шығыршыққа секіруді бекіту. Қөлбеу тақтай үстімен жоғары және тәмен жүруді үйрету. Жұптастып жұмыс істеуге үйрету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Жұру түрлері, жан-жаққа шышрап жұру, бір-бірден тізбекпен жүгіру, жан-жаққа шышырап жүгіруді жаттықтыру.</p> <p>1. Жұптастып жұру, шапалактан ұрып жұру, алға карай тізені бүгіп жүруді жаттықтыру. Аяқтын ұшымен гим.орын. үстімен жүруді үйрету. Тепе-тәндікті сақтауды жетілдіру. Он және сол колмен асықтарды лактыруды үйрету. Белгіге карай жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу. Баланың спортқа қызығушылығын ояту.</p> <p>2. Заттардың арасынан көс аяқтап секіруді үйрету. Гимнастикалық қабырғада өрмелеге жаттықтыру. Балаларды достық қарым- қатынас жасауға үйрету. Қол мен аяқтардың қымыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру.</p> <p>3. Арқаның үстімен жүруді, гимнастикалық қабырғада өрмелеге жаттықтыру. Белгіге карай жылдам жауап беру дағдысын қалыптастыру. Сенімді қатынастарды нығайтуға ұмтылу. Баланың спортқа қызығушылығын ояту. 1. Ысқырық бойынша бастауышыны өзгертіп жұру. Жан-жаққа, алға, артқа жалғамалы қадаммен жүруді жаттықтыру. Білеушелдерден секіруді үйрету. Балалардың оқу іс-әрекеттерінде үйрәнген секіру тәсілдерін бекіту. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді үйрету. Қол мен аяқтардың қымыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру.</p> <p>2. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді бекіту. Қол мен аяқтардың қымыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғага өрмелеге және қөлденен шабақтан дұрыс ұстап, тәмен түсіді жаттықтыру; арқаның үстімен жүруді жаттықтыру. Қөзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қымыл сапаларын дамыту.</p> <p>3. Білеушелдерден секіруді үйрету. Женіл секіруге жаттықтыру. Гимнастикалық қабырғага өрмелеге және қөлденен шабақтан дұрыс ұстап, тәмен түсіді жаттықтыру. Тепе-тәндікті сақтау қабілеттін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 1. Ысқырық бойынша бастауышыны өзгертіп жұру. Жан-жаққа, алға, артқа жалғамалы қадаммен жүруді жаттықтыру. Білеушелдерден секіруді үйрету. Балалардың оқу іс-әрекеттерінде үйрәнген секіру тәсілдерін бекіту. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуді үйрету. Қол мен аяқтардың қымыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру.</p> <p>2. Допты жерге ұрып оны екі қолмен қағып алуды бекіту. Қол мен аяқтардың қымыл- қозғалысын үйлесімді ету. Қымыл- қозғалыс үйлесімдігін қалыптастыру. Гимнастикалық қабырғага өрмелеге және қөлденен шабақтан дұрыс ұстап, тәмен түсіді жаттықтыру; арқаның үстімен жүруді жаттықтыру. Қөзбен мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Күш, ептілік, жылдамдық тәрізді қымыл сапаларын дамыту.</p> <p>3. Білеушелдерден секіруді үйрету. Женіл секіруге жаттықтыру. Гимнастикалық қабырғага өрмелеге және қөлденен шабақтан дұрыс ұстап, тәмен түсіді жаттықтыру. Тепе-тәндікті сақтау қабілеттін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру.</p>	

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөйлеу қарқының өзгертуі бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу Фонематикалық естуді дамыту:</p> <p>Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік корын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кенектүүтүү, аталған заттардың колданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күндөлікті көп колданылатын сый есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, енбек әрекетін білдіретін етістіктермен толыктыру. Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс колдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сый есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен колдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді колданып, оларды есте сактауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанаңырылых танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге ертеғі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеғі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Таңыс әдеби шығармалар, ертеғілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таңыс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, акқоңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі аптасына 1 рет	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын колдану.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық жөнде даусыз аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы анық сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор</p> <p>.Коршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық қарым-қатынасты билдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар туралы айтуға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуға мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.</p>

	Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларга жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен кою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тен немесе тен еместігін анықтай білу. Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дағыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атаяуға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және көртынды санды атаяуға, «барлығықанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты косу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 5-көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және бійктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттың тәсілдерін және қасына кою атаяуға, қолданып, жуандыры бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, бійк-аласа, жуан-жіңішке сын есімдер мен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атаяу (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалын-жұқа немесе ұзындығы, ені, бійктігі, қалындығы бойынша тен).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне катысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң колмен солдан онға қарай орналастыру, заттардың өзіне катысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдыңда устел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік болілтері (таңтерен, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеш», «ертең» туралы ұғымдарын көңейтү.</p>
Шығармашылық дағыларды зерттеу іс-әрекеті дамыту	Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжеттік композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне аракатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша аракатынасын беруге үйрету: ағаш бійк, бұта ағаштан аласа, ғұл бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу.</p> <p>Сурет салуда енкеймей, арканы тік устап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын тазау стауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікі сақтауғабаулу.</p>
	Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалышық, пластикалық кесекстерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеу, әртүрлі пішіндерді тәнсіздіктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке болілтерді тұтас боліктен созу, майда болшектерді қысу сиякты тәсілдермен мұсіндеу. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>
	Жапсыру	<p>Жапсыру мен шығармашылық ерекетке қызығушылықты, шығармашылық қабилетті, киялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды киоды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді киып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкеністерді, гүлдерді, оюларды киодда колдану. Тар жолақтарды көлденеңінен киоды, шаршының бұрыштарын киоды үйрету. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар менінсаңдардың көлемі бойынша аракатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиога немесе өз бетінше ойдан киып жапсыруға мүмкіндік беру. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
	Құрастыру	<p>Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүкте, шынышқап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, болшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қаралайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>

	<p>Музыка (аптасына1рет)</p> <p>Музыка тыңдау.Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау(музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үрету, танысшығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған есөрлері туралы әңгімелу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үрету (акырын, катты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үрету,әнді созып,кимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту.Әуендей таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғактықимылдар.Би кимылдарын,оындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғакты жүргіспен беру,музыканың кимылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғагын накты бере отырып,кос аяқпен еркін және женіл секіру,кимылдарды музикамен сәйкестендіре отырып,жүрелеп отыру,музыканың екінші бөлігінде кимылдарды өзгерту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын қабылдау,мазмұны бойынша тыныс әндерді сахналанауға баулу,музыканың ырғагына сәйкес әртүрлі карқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды колдану. Асатаяқ, сазсырнайда қаралайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Билер.Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып журу,кимылдарды өзгерту,шапшандықпен ептілік таныту,музыканың көңілді,ойнақы сипатын ажыратса білу,атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазактың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамақай» бін үрету.</p>
	<p>Коршаган ортамен таныстыру</p> <p>Бала, оның отбасы, үй..</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелеңінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелу, өзінің жақындарына мактандын сезімін білдіру. Заттық әлем.</p> <p>Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Коршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін көңейту. Адамдарға енбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нағиесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Енбекке бауу.</p> <p>Балалардың енбек етуге деген оң қозқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу,оны жақын орындау. Жақындарының мамандықтары мен таныстыру,олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ерекшеліктерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылыштары үшін ұтты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауғабауу.</p> <p>Менің Отаным–Қазақстан.</p> <p>Отанымыз–Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және маңтандын сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға бауу.Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Осымдіктер әлемі.</p> <p>Осымдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ерекшектердің еңбегі туралы ұғымдарын көңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: құзде–қобелектердің, коныздардың, кейбір құстардың болмауы, қысташтардың коректендірудің қажеттігі, қөткемде қобелектер, коныздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылыштауы, шиқылдауы, үя салуы, балапан шығаруы, жазда қобелектер, коныздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау</p>

Тәрбиеші: К.Мусабаева
 Әдіске: Л.Аширалиева

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 – 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Балдәурен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : Мамыр айы, 2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Жақын туыстарын біледі, олардың есімдерін атайды, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасының мерекелері, салт дәстүрлер туралы әңгімелейді. Ата-ананың өсіметін тыңдауға, отбасы татулығы мен берекесін қадірлеуге, перзенттік парызын өтеуге тәрбиелеу, тұратын үйін, ауласын, қаласын таза ұстайды, қоғамдық орынға және қоршаган ортаға ұқыптылықпен карауды, табигатқа жанашып және туған жердің қайталанбас ерекшелігін және оның бірегей болмысын таниды және адал еңбекті жоғары бағалайды.

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттері дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>1. Бір –бірден шенбер жасап жұру. Ойын жүргізушіні ауыстырып жүруді, бір –бірден шенбер жасап жүгіру, заттарға темей, олардың арасымен жүгіруді жаттықтыру. Орынан ұзындыққа арқан аттап секіруді үйрету. Гимнастикалық қабырғаға өрмелу және көлденең шабактан дұрыс ұстап, тәмен түсуді жаттықтыру. 2. Қисайған тақтаның үстімен жүруді, бір қолмен допты еденге үріп, екі қолмен қағып алуді үйрету. Көзben мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Тепе- тендікті сактау қабілетін дамыту және қымыл- қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 3. Гимнастикалық қабырғаға өрмелу және көлденең шабактан дұрыс ұстап, тәмен түсуді жаттықтыру. Қисайған тақтаның үстімен жүруді бекіту. Тепе- тендікті сактау қабілетін дамыту және қымыл-қозғалыстардың үйлесімділігін қалыптастыру. 1. Тізені жоғары көтеріп жұру, жартылай отырып жұру, бір катармен жұру, шашыранқы жұруді, бір –бірден шенбер жасап жүгіру, заттарға темей, олардың арасымен жүгіруді жаттықтыру. Жүгіріп келіп, жоғарыға қарай секіру үйрету. 2. Жүгіріп келіп, жоғарыға қарай секіруді бекіту. Аяқтын ұшымен гимнастикалық орындық үстімен жүруді үйрету. Тепе- тендікті сактау. Гимнастикалық қабырғаға өрмелу және көлденең шабактан дұрыс ұстап, тәмен түсуді жаттықтыру. Имитациялық жаттығуларды орындауға жаттықтыру. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Бірлікке баулу. 3. Бір қолмен допты еденге үріп, екі қолмен қағып алуді үйрету. Көзben мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Аяқтын ұшымен гимнастикалық орындық үстімен жүруді бекіту. Тепе- тендікті сактау. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. 1. Тізені жоғары көтеріп жұру, жартылай отырып жұру, бір катармен жұру; шашыранқы жұру, аяқтарын айқастырып секіру, бір катар тізбекпен жүгіруді жаттықтыру. Бөрененің үстімен жүруді, асықтарды атуді үйрету. Тепе- тендікті сактау. Көзben мөлшерлей білу қасиеттерін дамыту. Балаларға уқалау мен сылап-сипаудың женіл түрлерін үйрету. Бір – біріне уқалау мен сылап- сипауға жаттықтыру. 2. Секіртпемен секіруге үйрету. Женіл секіруге жаттықтыру. Бөрененің үстімен жүруді бекіту. Тепе- тендікті сактау. Балаларға уқалау мен сылап- сипаудың женіл түрлерін үйрету. Бір – біріне уқалау мен сылап-сипауға жаттықтыру. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. 3. Екі аяқты қосып, секіртпемен секіруге, асықтарды атуді үйрету. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Жылдамдық сапаларын дамыту. Турлі кедергілер арқылы жаттығулар орындау дағдыларын дамыту. 1. Моральдық, ерік жігерлілік қасиеттерін дамыту. Жұптасып жаттығулар орындауды үйрету. Балаларды достық қарым- қатынас жасауға үйрету. Жіптің үстінен асыра допты алысқа лактыруді үйрету. Секіртпемен секіруге үйрету. Салуатты өмір салтын құруға баулу. Аурудың белгілерін білуге үйрету. 2. Құм салынған қапшықшаны лактыру, құм салынған қапшықшаны арқаға койып еңбектеуді үйрету. Спортқа деген қызығушылықтарын дамыту. Дұрыс тыныс алуға қалыптастыру. Балаларға уқалау мен сылап-сипаудың женіл түрлерін үйрету. Бір – біріне уқалау мен сылап- сипауға жаттықтыру. 3. Жіптің үстінен асыра допты алысқа лактыруды, құм салынған қапшықшаны лактыру, құм салынған қапшықшаны арқаға койып еңбектеуді жаттықтыру. Ойын ережесін білу және ойын барысында өзін- өзі басқара білуге үйрету. Балалардың қозғалу дағдыларын дамыту.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Коммуникативік дәғдүлардың дамыту</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, даусызың дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу Фонематикалық естуді дамыту:</p> <p>Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік корын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көнектіту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, затесімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жұр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімелеге қатысуға баулу, диалогке қатысуышы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауға үйрету.</p>
<p>Көркем әдебиет</p>	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамактарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сактауға, шығарма мазмұнын дұрыс кабылдауға, кейіпкерлеріне жанаңырылқ танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге ертеғі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертеғі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Таныс әдеби шығармалар, ертеғілер бойынша қаралайым қойылымдарды ойнауга, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
<p>Қазақ тілі аптасына 1 рет</p>	<p>Тілдік дамытуши орта.</p> <p>Ұжымдық әңгімелеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушының сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Коршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқығалартуралы айтуға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жай сөйлемдер құра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлем мен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.</p>
<p>Математика негіздері</p>	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндеңігі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дәғдүларын дамыту, реттік сан есімдерді атап, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсіл мен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұраптарына жауап беруге үйрету. 5-көлемінде тұра және көрі санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және бінктігі бойынша екі затты салыстыру, екі заттың түсініктерінің және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, бінкі-аласа, жуан-жіңішке сын есімдермен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигурандар. Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалу, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, бінктігі, қалыңдығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікі бағдарлау. Кеңістікі бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға карай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағында орындық түр). Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктегі (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көнектіту.</p>

Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гул бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сызбалармен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздік сактауға баулу.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалышық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, киялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сыйық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолактарды қиоды үйрету. Текшеден дөнгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көкөністерді, гүлдерді, оюларды қиодда қолдану. Тар жолактарды көлденен қиоды, шаршының бұрыштарын қиоды үйрету. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін кио және олзаттарды қағаз бетіне орналастыру дағыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиоға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	<p>Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдау, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Музыка (аптасына1рет)	<p>Музыка тыңдау.Музыканы тыңдау мәдениетін сактау(музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, танысшығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелуе,музыкалық шығармандың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, катты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,темен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу. Ән айту.Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету,әнді созып,кимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру(ре-си бірінші октава шегінде).Қыска музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту.Әуенде таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу(тәрбиешіні көмегімен). Музыкалық-ырғакты қимылдар.Би қимылдарын,онындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру,марш сипатын ырғакты жүріспен беру,музыканың қимылдық сипатына қарай женіл, ырғакты жүгіру; музыканың ырғагын нақты бере отырып,қос аяқпен еркін және женіл секіру,қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып,жүрелепотыру,музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту,музыканың көнілді,оинакы сипатын ажыратада,мазмұны бойынша таныс әндерді сақналауға баулу,музыканың ырғагына сәйкес әртүрлі карқынмен секіру. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Билер.Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау,шешебер бойымен ән айтып жүзу,кимылдарды өзгерту,шапшандықпен ептілік таныту,музыканың көнілді,оинакы сипатын ажыратада,атрибуттармен би қимылдарын орындау.Қазактың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.</p>

<p>Коршаган ортамен таныстыру</p>	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек бала ретінде кабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің енбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелуе, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Коршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін көнектізу. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Еңбекке баулу. Балалардың еңбек етуге деген он қозқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтары мен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Қаралтайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұттыы сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу.</p> <p>Менің Отаным-Қазақстан. Отанымыз-Қазақстан Республикасында дегенсүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректені, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің енбегі туралы ұғымдарын көнектізу. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: құзде-көбелектердің, қоныздардың, кейбір құстардың болмауы, қыстардың коректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоныздардың пайда болуы, құстардың кебеюі, олардың сайрауы, шықылдыуы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоныздар, инеліктер, құстардың кебеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне жақетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау</p>
--	--

Тәрбиеші: К.Мусабаева
 Әдіскер: Л.Аширалиева